

JAARVERSLAG COMMISSIE WETENSCHAPPELIJKE INTEGRITEIT UVA

2019

Amsterdam, maart 2020

Inhoud

I.	Voorwoord	p. 3
II.	Inleiding	p. 4
III.	Adviezen in 2019	p. 5

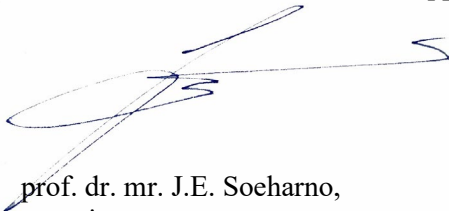
I. Voorwoord

Een van de middelen ter bevordering van de wetenschappelijke integriteit is het recht te klagen indien een vermoeden bestaat dat medewerkers van de universiteit de wetenschappelijk integriteit schenden. De Universiteit van Amsterdam (hierna: UvA) heeft hiervoor op 10 december 2013 (besluitnummer 2013cb0471) een Klachtenregeling wetenschappelijke integriteit (hierna: Klachtenregeling) vastgesteld en per 1 september 2013 een Commissie Wetenschappelijke Integriteit (hierna: Commissie) ingesteld die de klachten onderzoekt en daarover advies uitbrengt aan het College van Bestuur (hierna: College).

De Commissie bestaat uit de heer prof. dr. mr. J.E. Soeharno als voorzitter en mevrouw prof. dr. mr. A.J.C. de Moor - van Vugt (hoogleraar Staats- en bestuursrecht, in het bijzonder het bestuursrecht) en - tot 1 maart 2019 - de heer prof. dr. R.J.G. Peters (hoogleraar Cardiologie) en - vanaf 1 maart 2019 - de heer prof. dr. N. Zelcer (hoogleraar *Molecular Regulation of Metabolism*) als leden. De Commissie wordt ambtelijk ondersteund door de secretarissen: mevrouw mr. F.Y. van Arnhem - Chau en mevrouw mr. J.B. Groot Antink van Juridische Zaken.

Met dit jaarverslag, dat een beknopt overzicht geeft van de klachten waarover de Commissie in 2019 een advies heeft uitgebracht, legt de Commissie verantwoording af. Het jaarverslag wordt mede opgemaakt ten behoeve van het jaarverslag van de universiteit.

Namens de Commissie Wetenschappelijke Integriteit,

prof. dr. mr. J.E. Soeharno,
voorzitter

II. Inleiding

In 2019 zijn vier klachten bij de Commissie ingediend. De Commissie heeft in 2019 drie adviezen uitgebracht.

Hierna volgt een samenvatting en zakelijke weergave van de drie klachten waarover de Commissie in 2019 een advies heeft uitgebracht. De klachtenbehandeling draagt een vertrouwelijk karakter. Daarom is de beschrijving van de behandelde klachten geanonimiseerd. Voor alle klagers en beklagden wordt de mannelijke vorm gebruikt. Reden hiervoor is dat bij vakgebieden waar relatief weinig vrouwen werken het vermelden dat het om een vrouw gaat de casus (gemakkelijker) herleidbaar maakt tot een persoon.

Naar aanleiding van de Nederlandse Gedragscode Wetenschappelijke Integriteit 2018 en een evaluatie van de Klachtenregeling zal de Klachtenregeling (die in 2013 is vastgesteld) worden herzien en geactualiseerd.

Ter informatie volgt hieronder een overzicht over de afgelopen jaren van de in dat jaar ingediende klachten en uitgebrachte adviezen. Het aantal in 2019 ingediende klachten is gemiddeld ten opzichte van eerdere jaren behoudens 2016 en 2017.

jaar	aantal nieuwe klachten	aantal uitgebrachte adviezen	ongegrond	gegrond	niet-ontvankelijk	deels niet-ontvankelijk deels gegrond	deels niet-ontvankelijk deels ongegrond
2013	2	2	1		1		
2014	6	5	2	1	2		
2015	4	3	1		1		1
2016	9	3			2		1
2017	10	10	6	2	2	1	
2018	3	6	2		3		1
2019	4	3			3		

Naar aanleiding van een artikel in de NRC van 4 juni 2019 heeft het College een externe Commissie Wetenschappelijke Integriteit (hierna: externe Commissie) ingesteld. Deze externe Commissie bestaat uit prof. dr. Ton Hol, hoogleraar aan de Universiteit Utrecht (voorzitter) en prof. Marc Loth, hoogleraar Tilburg University (lid). Secretaris is mr. Francien Swelsen. Op 16 december 2019 heeft de externe Commissie een rapport uitgebracht. Informatie over deze zaak is te vinden op de website van de UvA.

III. Behandelde klachten in 2019

- *Eerste klacht (ontvangen door de Commissie op 28 februari 2019), aanvankelijk oordeel 29 april 2019, advies LOWI 27 november 2019, definitief oordeel d.d. 14 februari 2020*

De Commissie heeft overwogen dat de klacht geen betrekking heeft op wetenschappelijke integriteit, maar op een professioneel verschil van opvatting over onderzoek naar de authenticiteit van een voorwerp en de daaruit voortvloeiende publicaties. Gelet op het bepaalde in artikel 7 van de Klachtenregeling behoort het behandelen van dergelijke klachten niet tot de onderzoek- en taakstelling van de Commissie.

De Commissie heeft het College geadviseerd de klacht niet-ontvankelijk te verklaren.

Het College heeft in zijn aanvankelijk oordeel het advies van de Commissie overgenomen.

Klager heeft het LOWI verzocht om advies uit te brengen over het aanvankelijk oordeel van het College.

Het LOWI heeft in zijn advies overwogen dat beantwoording van de vraag of een klacht uitsluitend een professioneel verschil van inzicht betreft ofwel een vermoede schending van wetenschappelijke integriteit een inhoudelijke beoordeling betreft. Indien een klacht op inhoudelijke gronden vereenvoudigd kan worden afgedaan, dan leidt dit volgens het LOWI tot de conclusie dat de klacht kennelijk ongegrond is.

Alhoewel het LOWI de motivering van de Commissie niet volgt, onderschrijft het LOWI - gelet op artikel 9, vierde lid, van de Klachtenregeling - de conclusie van de Commissie dat de klacht niet-ontvankelijk is. De gestelde schending van wetenschappelijke integriteit heeft onredelijk lang geleden plaatsgevonden en/of klager heeft onredelijk lang gewacht met het indienen van de klacht bij de Commissie. Klagers waren bovendien ten tijde van de gewraakte publicaties nog niet aan de UvA verbonden, zodat de gestelde schending van de wetenschappelijke integriteit destijds niet is begaan door een medewerker van de UvA. Dit laatste is, gelet op artikel 7 van de Klachtenregeling in samenhang gelezen met de definitiebepaling van 'klacht', een voorwaarde voor de bevoegdheid van de Commissie, aldus het LOWI.

Het College heeft in zijn definitief oordeel overwogen dat indien een klacht niet voldoet aan de definitie van 'klacht' in de zin van de Klachtenregeling - zoals in het onderhavige geval - dit ertoe moet leiden dat de klacht niet-ontvankelijk is. Indien geen sprake is van een klacht in vorenbedoelde zin, komt de Commissie - gelet op haar bevoegdheid en taakstelling als vervat in artikel 7 van de Klachtenregeling - aan het doen van inhoudelijk onderzoek naar de gegrondheid van de klacht eenvoudigweg niet toe.

Op 14 februari 2020 heeft het College het advies van zowel de CWI als het LOWI om de klacht niet-ontvankelijk te verklaren overgenomen en de klacht - op grond van artikel 7 en subsidiair artikel 9, vierde lid, van de Klachtenregeling - niet-ontvankelijk verklaard.

- *Tweede en derde klacht (ontvangen door de Commissie op 5 en 26 maart 2019), aanvankelijk oordeel d.d. 17 juli 2019)*

Klager heeft twee klachten ingediend. De eerste klacht (hierna: klacht 1) heeft betrekking op twee beklaagden (hierna: beklaagden 1), de tweede klacht (hierna: klacht 2) heeft betrekking op vier beklaagden (hierna: beklaagden 2).

Klager heeft aan de klachten dat beklaagden 1 en 2 de wetenschappelijke integriteit zouden hebben geschonden in essentie ten grondslag gelegd dat:

- a. beklaagden 1 en 2 hem ten onrechte het co-auteurschap zouden hebben onthouden;
- b. beklaagden 1 klager actief ervan zouden hebben weerhouden zijn auteurschap verder vorm te geven en;
- c. beklaagden 2 klager niet meer zouden hebben uitgenodigd als co-auteur op artikelen.

De Commissie heeft overwogen dat, gelet op de onderbouwing van de klachten, er een onlosmakelijke verwevenheid lijkt te bestaan tussen de civielrechtelijke vraag of klager rechtens aanspraak kan maken op (co-)auteurschap en de beoordeling of er sprake is van schending van de wetenschappelijke integriteit door beklaagden 1 en 2, in die zin dat de civielrechtelijke kwestie ten grondslag ligt aan de klachtwaardigheid van de verweten gedragingen. De Commissie heeft overwogen dat zij, gelet op haar taakstelling en de bevoegdheid, niet bevoegd is om te oordelen over civielrechtelijke kwesties, waaronder auteursrechtelijke geschillen. Dat is voorbehouden aan de civiele rechter.

De Commissie heeft vastgesteld dat het, aan de klachten ten grondslag gelegde, civielrechtelijke kerngeschil reeds door een civiele rechter is onderzocht en aan het - al dan niet voorlopige - oordeel van een civiele rechter onderworpen is geweest (artikel 9, vierde lid, in samenhang met artikel 2, tweede lid, van de Klachtenregeling en artikel 9:8, eerste lid, aanhef en onder e, van de Algemene wet bestuursrecht).

Voorts heeft de Commissie overwogen dat klager ook geen belang heeft bij zijn klacht, nu het te hanteren normenkader niet wezenlijk zou verschillen van het door de civiele rechter gehanteerde kader (artikel 2, tweede lid, van de Klachtenregeling in samenhang met artikel 9:8, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht). Alhoewel de Commissie niet bevoegd is te treden in het auteursrecht en in die zin minder vergaand mag toetsen dan de civiele rechter, hanteert de Commissie (gelet op het bepaalde onder 4. van de Preambule en uitwerking 1.4 van de principes Eerlijkheid en Zorgvuldigheid van de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening) hetzelfde normenkader als de civiele rechter bij de vraag of de wetenschappelijke integriteit door beklaagden is geschonden.

Gelet op het voorgaande heeft de Commissie het College geadviseerd klacht 1 en 2 niet-ontvankelijk te verklaren.

Klager heeft het LOWI verzocht om advies uit te brengen over het aanvankelijk oordeel van het College. De uitkomst van de procedure bij het LOWI is nog niet bekend.